

Advies: Maak Wet wapens en munitie veel eenvoudiger en daardoor helder voor iedereen

Een nieuwe (herziene) Wet wapens en munitie moet veel eenvoudiger worden. De huidige wet is onoverzichtelijk en daarom niet makkelijk toe te passen. Voor zowel burgers als betrokken professionals is vaak niet duidelijk of een wapen, of een daarop gelijkend voorwerp, wel of niet verboden is. Bepaalde begrippen zijn niet duidelijk gedefinieerd, wat tot onduidelijkheid in de handhaving leidt. Er is onvoldoende aansluiting bij Europese regelgeving en de uitvoering van de wet gaat gepaard met enorm veel papierwerk. De overheid kan veel meer gebruik maken van de eigen verantwoordelijkheid van organisaties die zich met wapens en munitie bezig houden, juist om de veiligheid te vergroten.

Het zijn een paar conclusies uit het rapport *'Ringen rond de roos'*, opgesteld door een onafhankelijke commissie Wet wapens en munitie (Wwm) onder leiding van oud-Kamerlid Chris van Dam. De commissie – samengesteld uit vertegenwoordigers van overheidsorganisaties, maatschappelijke organisaties gebruikersgroepen op het vlak van de Wwm – overhandigde vandaag haar rapport aan minister Yeşilgöz-Zegerius van Justitie en Veiligheid. Zij heeft het rapport doorgezonden aan de Tweede Kamer.

Regie en toezicht

De commissie constateert dat de overheid veel toezichtstaken op het vlak van de Wwm zélf uitvoert. Het leidt tot forse administratieve lasten en onvoldoende gebruik van de eigen verantwoordelijkheid van organisaties en bedrijven die gebruik maken van de Wwm.

De commissie schetst een systeem waarin alleen door de overheid gecertificeerde organisaties activiteiten onder de Wwm mogen uitvoeren. Aan deze organisaties worden strikte regels gesteld inclusief periodieke audits. De besturen van deze organisaties krijgen een wettelijke meldplicht, om ongeregeldheden te melden bij de politie. Uiteraard houdt de overheid regie en toezicht, maar op deze wijze wordt veel meer gebruik gemaakt van de eigen verantwoordelijkheid van organisaties.

Verplicht lidmaatschap

Burgers die gebruik willen maken van wapens, bijvoorbeeld sportschutters, verzamelaars, of wapenhandelaren kunnen dat, als het aan de commissie ligt, voortaan alleen doen bij een door de minister erkende vereniging of organisatie. Op dit moment geldt dit enkel voor sportschutters (KNSA) en voor traditionele schutters (KNTS), maar de commissie adviseert dit systeem – inclusief toezicht hierop – uit te breiden naar alle gebruikersgroepen.

Duidelijke definitie wapens

Voor burgers, handhavers en rechters is het van groot belang dat de wet een duidelijk houvast biedt over wat er wel en niet mag. De huidige wet schiet daarin tekort, zo stelt de commissie. Een voorbeeld is de vaak gebruikte term *'sprekende gelijkenis'* om bepaalde wapens te duiden. Ooit bedoeld als rest-categorie, maar inmiddels uitgegroeid tot een basis voor het verbieden van een groot aantal op echte vuurwapens gelijkende voorwerpen. Met te veel ruimte voor interpretatie en daarom niet duidelijk voor burgers. De commissie dringt er op aan dat dit begrip volledig uit de wet wordt geschrapt en in plaats daarvan (vuur)wapens specifiek worden gedefinieerd.

Eén wapenvergunning, 5 jaar geldig

Ook adviseert de commissie om de begrippen *'verlof'*, *'consent'* en *'onthefing'* te schrappen en te vervangen door één nieuwe term: de wapenvergunning. Net als bij een rijbewijs zou zo'n wapenvergunning uitgegeven moeten worden in de vorm van een pasje met op de achterkant de categorieën waarvoor de pas geldig is. De commissie adviseert om de wapenvergunning 5 jaar geldig te laten zijn. Het is belangrijker dat er geïnvesteerd wordt in goed toezicht, in huisbezoeken en in continue screening, dan in jaarlijkse administratieve lasten.

Stoppen met e-screener

De commissie Wwm adviseert om definitief te stoppen met de e-screener, de computergestuurde psychologische test voor het verkrijgen van een wapenvergunning. De commissie wijst erop dat het veel

verstandiger is om te investeren in actief toezicht op leden binnen verenigingen en organisaties, in continue screening door de politie, in het invoeren van een meldplicht voor bestuurders van verenigingen, in het actief bevragen van referenten die burgers moeten opgeven als ze een wapenvergunning aanvragen of verlengen en in blijvende aandacht voor thuiscontroles door de politie.

Wapens printen met 3D strafbaar

Op speciaal verzoek van de minister heeft de commissie Wwm zich gebogen over het steeds groter wordende probleem van wapens die met 3D-techniek worden geprint. Dit is een techniek die nu nog in de kinderschoenen staat, maar die naar het oordeel van de commissie snel in relevantie en gevaarlijkheid zal toenemen. De commissie adviseert om in de Wwm voorbereidingshandelingen afzonderlijke strafbaar te stellen en langs die weg het 3D printen (inclusief het voorhanden hebben van printbestanden) aan te pakken.

Ringen rond de roos

Kern van het rapport is de notie dat veiligheid het best is gediend met een verankering van die veiligheid in meerdere lagen. Uiteraard heeft de overheid een belangrijke rol om te voorkomen dat wapens en munitie in verkeerde handen komen, maar ook de burgers die willen schieten, verzamelen, of bijvoorbeeld de airsoftsport beoefenen, hebben een belangrijke verantwoordelijkheid en willen daarop aanspreekbaar zijn. De commissie doet voorstellen om ook die verantwoordelijkheid te benutten, om de veiligheid in ons land te verbeteren.